

מתיקות השבת

והחנוכה

יו"ל ע"י ישיבת חיים של תורה - לובלין* פניה"ק ירושלים ת"ו | בראשות הגאון רבי מנחם ברוך יאזעו שליט"א תלמידו של מו"ר פוסק הדור בעל 'שבת הלוי' זצוק"ל

◆ משיחורנו של מורינו ראש הישיבה שליט"א ◆

מתיקות הניסים

'ותור' גם במקום הנחת החנכיה??!

בשנה הראשונה לנשואי, חמי קנה לי חנכית כסף יקרה במיוחד. מאוד שמחתי מהחנכיה הזאת וכערב חיים הראשון של חנכה הכנתי את החנכיה להדלקה בפתח ביתי כמנהג הורי.

לאחר שקבר מלאתי שמן והנחתי פתילות בכוסיות הנרות, השכן דופק בדלת ביתי ואומר בנחישות: סליחה! בשום אופן איני מסכים שתניח כאן את החנכיה שלך, זה מפריע לנו למעבר! בלבי לא יכלתי להבין אותו כי אמנם דלת ביתי עומדת ממעבר אבל זהו דבר שמקבל בכל מקום להניח חנכיות בפתח הבית, ומודע הוא מצר את צעדי! החלפתיה לא להתיחס לדבריו, והשארת את החנכיה בחוץ!

כשהגיע זמן ההדלקה הוא כנראה היה בתוך ביתו ולשמחתי הצלחתי להדליק את הנרות בחוץ ללא כל הפרעה, אלא שכאשר הנרות שלי כבר כבו לפתע אני שומע דפיקות על דלת ביתי חששתי שזה אותו שכן, אלא שלא הייתה עניית דלת ולכן שאלתי מי דופק? אף אחד לא ענה, אז פתחתי. מיד כשפתחתי השכן דחף לי את הכסא עם החנכיה שעליו לתוך ביתי. נגעתי מכף מאד. אשתי ראתה 'ה' שראתה עד כמה הפגעתי החלה לחזק את רוחי ואמרה לי: הכל מאת ה' ולטובה, אנלי משמים רוצים שנדליק את החנכיה בחלון הבית. האמת שהיה קשה לי להכניע אבל החלטתי שאני מתגבר ומנצח!

השארת את החנכיה בבית על מנת להדליקה למחרת בחלון.

והנה למחרת בבקר בקומי מהשנה אני שומע קולות של מהומה בחוץ. כשפברתי מה ארע התברר לי דבר פלאי: במשך הלילה נגב ונכנס לבנינים בשיכונה וגם לבנין שלנו ונגב את כל החנכיות היקרות שעמדו בחוץ...

המבר שבבוקרה שלנו היו שלשה חנכיות יקרות ערה וכלם נגנבו אבל החנכיה שלי הייתה יקרה יותר משלשתם גם יחד, אלא שהיא הייתה שמורה בתוך ביתי בזכות... השכן!

באותו יום לא ראיתי את אותו שכן אבל עבר זמן והדלקת נרות של נר הוא דפק לי שב דלת, כשפתחתי ראיתי אותו עומד בפתח עם חיור רחב ומוש של כספניות ביתיות בידי, ועל פניו ארשת התלוצצות, וכך אמר: 'אני מבין שראית היטב את ד' ה' שהייתה כאן, אחד משלשת החנכיות שנגנבו הייתה שלי' הקב"ה פשוט העניש אותי מידת על מה שצערתי אותך ואתה שותרת הרוחת את החנכיה שלך. תמחל לי אמר השכן.

המשך המעשה בעמוד ד'

מה פשר קולות הבכי...?

לאחר טרחות רבות, הוא השיג מכתב נסתר שהמלכה כתבה לפני שנים רבות, ובו היא מספרת היאף היא הצילה באותו זמן את המלך כאשר חזיו היו נתונים בסכנה גמורה. את אותו מכתב היא כתבה ב'כתב סתרים' ששום אדם לא יכול לקרוא חוץ מהמלך, ומפיון שהשר ידע שזהו המכתב הנכון - הביא אותו למלך, וכשהמלך קרא את דברי המלכה נקמרו רחמיו עליה ונשבע ש'אלו לחפשה ולא ישוב עד שימצאנה'.

ראיה של נאמנות

המלך חיב את אותו שר שדבר בגנותה של המלכה לבא עמו, ולראות האם המלכה מרדה בו כדבריו או שהיא נאמנת אליו. לאחר חפזים רבים מצאה המלך שהיא יושבת ביער תחת העץ על הסלע ובוכה שם בכי תמרוורים.

המלך התחבא והאזין כדי לשמוע מה פשר בכייתה, ושמע שהיא מבכה על רחוקה מהמלך, מיד נגש אליה המלך והאיר לה פנים ואמר: 'כעת אני מגלה שאת נאמנת אלי מאוד וכל הטענות נגדה היו טענות פוזבות של איש בליעל'.

'אבל', המשיך המלך ואמר, 'שאלה לי אליה: האם יש לך עצה כיצד אוכל להוכיח לבלם שאת אכן נאמנת אלי?' 'השיבה המלכה ואמרה: 'כן! כאן בסמוך לסלע טמנתי מכתבים רבים שבהם יזכירו את נאמנותי אליך'. ואכן, דרך הסיקנים שעשתה, גלה המלך את מכתביה הרבים שבהם נזכר פמה היא נאמנת לו, ושם יחד עם המלכה לארמון גרב, שמחה פאר והדר. את השר העוין לקח בשלשלאות של ברזל לעיר המלוכה, ושם ענה מסבה גדולה לשיבה של המלכה ותלה את השר העוין לעיני בלם.

'נר' חנכה מצוה להניחו למטה מעשרה ספחים' (שבת כא:; א"ח תרעא:ו). יש לרמז בזה שעל האדם להאיר את חשכת לבו כאשר הוא רואה את מצבו השפל שהוא מונח למטה בעשרה כתריו ומסאביתא.

יש להמשיך את הענין, למלך שהקים את מלכותו ונדא שיהיו לו שומרים נאמנים לו, כדי שלא יחזרו תחפיו ויותר מן דאג שאשתו, המלכה, תהיה נאמנת אליו כדי שתגדלו לו בו יורש עיצר הגון. אחד משרי המלך התקנא בכך שיש למלך שלום-בית עם אשתו, ולא רצה שהיה המושף למלוכתו של המלך, ולכן רקם עליה שוא שפכיכל המלכה מורדת במלך.

בתחלה המלך סרב להאמין לו, אף חשש מעט לדבריו. השר לא הרפה והמשיך לדבר על לב המלך יום יום בעצמו ועל ידי שליחיו דברי הסתה על המלכה. והיו כדברם אליו יום יום, המלך קבל את דבריהם וגרש את המלכה מלפניו.

מגלת סתרים

המלכה נזרקה מבית המלך, ובצר לה הלכה ליער עבות וישבה שם על סלע אחד ושם הייתה מנכה את צערה, ובכל יום הייתה פותחת אגרות של געגועים למלך וטומנת אותם בסמוך לסלע בכדי שהעוברים ושבים לא יגלו דרך תכן האגרות שהיא המלכה ויתגלו לתחיה, והעמידה ציינים וסימנים כדי לזכור על ידם היכן גנחים האגרות.

במלוכה היה שר אחר שהיה נאמן מאוד למלך ולשלום מלכותו, והבין את אשר התרחש כאן - שאותו שר עזן מפני צרות עיניו בהצלת המלוכה גרם לגרושה של המלכה. השר הנאמן חשב מחשבות כיצד להשיב את המלכה לבית המלוכה.

חפוש הנרות

ומצוות הדלקת הנרות היא להדליקם למטוה מעשורה ספחים. פי ה'מנורה' (הצפיה) היא זכר למנורת בית המקדש, ואנו דומים למלכה שישבה על הסלע הזנוה מתוך צערה על רחוקה מבית המלך - כן אנו מניחים את המנורה מתחת לעשורה ספחים, מתוך צערנו על רחוקנו מבית המלך ה' - בית המקדש - שבו נמצאת המנורה השלמה והאמתית.

הקב"ה שומע את תפלותינו, ונשבע שיגאלנו ויגים: "אחפש את ירושלם בנרות" (צפניה א יב) - שיחפש את ירושלים - ה'יראה השלמה' של עם ישראל, וימצא את גרות החנה שמוכיחים את אהבתנו הגדולה לה, ומצוה זו תעמוד לנו להגאל. ועל כן ימי החנה לא יתבטלו גם לעתיד לבא* מפני שהיא תהיה סבה לגאולה.

ולכן על כל אחד מעמנו לחפש ולבקש תמיד את המלך ה', ולהשתוקק להיות קשור אליו יתברך על כל צעד ושעל, כמו שהמלכה מחפשת את המלך. וכמו שהמלך מחפש את המלכה, כך תפקידו של כל אחד מישראל לחפש את פנימיות נשמתו הקדושה הנקראת 'מלכה' [וכן השבת הקדושה נקראת 'שבת מלכתא'].

נרות של חסדים

פי בהדלקת נרות יש לבנו הפרת הטוב לה' על חסדיו שעלינו וכל יום 'מוסיף והולך', וכמו שאנו אומרים 'הנרות הללו... לראותם בלבד, כדי להודות לשמך...'. שמוכן מן שפשרת נרות החנה היא להתבונן בהם ולזכר על ידם את חסדיו ה' המאירים את חיינו.

וכגון, שבהדלקת נר אחד נכון הפרת הטוב לה' על הלב, בגר שני נכון הפרת הטוב על המח, בשלישי על הראות, רביעי על הפליית, בחמישי על הכבד, בשישי על המעים, בשביעי על מערכת האשר יצר' בשביעי על שבעת קני המנורה שבפנים, שהם שתי עינים, שתי אזנים, שני נקבי החטם והפה, ובשמיני על הגלגלת השלמה. וכיצא בזה יש לבנו בעת הדלקת הנרות, כל מיני חסדים אחרים שהקב"ה עושה עמנו ומקפד באים לאהבתו יתברך.

ואת הנרות, שהם אגרות אהבתנו למלך, נהגו במשך הדורות להצניע בתוך הפתים מפני איבת אויבי המלך ה' ואויבי עמו. כמו שהמלכה הצניעה את אגרות נאמנותה למלך, והנרות עצמם הם כצינור וסימנים לאגרות הפתובות בלבנו באהבת ה'.

הנמשל: אנו עם ישראל מכנים ה'מלכה' של המלך הגדול - ה' יתברך, והיצר הרע שמתקנא בעם ישראל מרבה לקטר על עם ה' שהם לא מספיק נאמנים לו ועוברים על רצונו, ומחמת כן, כבכיל, הקב"ה גרשונו מביתו בית המקדש, ואנו עם הקדש מבכים בכל יום על חרב ביתו הגדול ומבקשים ג' פעמים בכל יום שיגאלנו וישיב שכינתו להיכלו.

וכסימן לאהבתנו הגדולה לה', צונו חז"ל להדליק נרות חנה, ולא אמרו לעשות זכר לגס' בחזק במוצה פלשה שיהיה כזכר לכה שיהיו רצו להשפיתם תורתך, שלכאורה זהו דבר חשוב יותר מהדלקת נרות.

בכל זאת תקנו דבר חדש - לעשות זכר לגס וזקא בהדלקת נרות, מפני שאנו דומים למלכה שגרשה מהמלך וכבכיל אינה עושה את רצונו בביתו.

אך בכל זאת אנו מתגעגעים אליו ומבקשים לשוב להיכלו, לבנו תקנו לנו חכמים שבהשבת הגלות נדליק נרות שהם יהיו לנו לסימן לנאמנותנו לה' ולאהבתנו הגדולה אליו. וכשנמלך מלכי המלכים 'בוא לבדק האם אנו נאמנים אליו - ימצאו נאמנים וחפצים בו.

* (עטרת יקנים' על שרע אור"ח סימן תרע"ו, וכן הוא במגיד מישרים, וכן בהקדמה לספר 'מנות הלוי')

הנר שמאיר בביתך

'כאשו של הנר' ופעמים רבות היא דומה לנר בכך שמאירה לאישה את הדרך, כמו שכתוב

לאשה 'נר' (פסוק נח). ויש לבאר, שזאת משום שלפעמים האשה מקנטרת ושורפת את האישה

אמרו חז"ל (שבת כג): 'הרגיל בגר הוין לה בניו תלמידי חכמים'. מצינו שחז"ל קוראים

מתיקות חנה של זכירת הטובות

בציר שכתורת הגליו: הדלקת נרות החנה היא הפדלקת אור לכבוד ה' כהפרת הטוב אליו על חסדיו שעלינו: שמוריד לנו גשם ועל ידו אנו יכולים לכתב ספרי קדש ולעסוק בתורה הקורה מזהב ומכל אבני חן. ועל ידי הגשם גדלים בהמות שעמם עושים תפלין ואת הבהמות מעלים לקרבנות. ומהגשם צמחים לנו פרות שבעת המינים וישאר פרות. ומהגשם יש לנו אפשרות לבנות אגדה לנו חטה לעשות בה להם. ואנו זוכים לעשות מהענבים יין לקדוש והבדלה. ומהגשם גדלים לנו הדיס ומיני בשמים המזכירים לנו בריחם הערב את חסד הנשימות העולות באפינו וכן גדלים לנו אתרוג ומיני לקיים מצוות נטילתם. אינה נרות דלוקים בביתך ובבית המדרש כל השנה?

על כך במאמר: 'הנר שמאיר בביתך'.

בציר שלפנינו: המלכה פותבת אגרות הערכה ונאמנות למלך והמלך קורא אותם בהתרגשות גדולה: השר עומד מן הצד ומקטר על המלכה בכל פוחו...

המשל והנמשל המלאים במאמר: 'מה פשר קולות הבכי?... ובמאמר: 'להתגעגע למלך בזמני החשך'.

עצות מתוקות

"שימני" כחותם על לבך - עלינו לחקק בלבנו את זכירת ה' יתברך כחותם החקוק באבן. על החסדים שהוא עושה לנו בלבנו שפורים באמצעותו את דמנו בכל הגוף. ולכן כשנאדם התרפא מחליו או שזכה לילד ראוי לו לעשות לעצמו 'מזכרות' שיזכירו לו את החסדים הללו, וכגון שישמור את ה'צמיד' שענדו על ידו בבית החולים ועד אותו לעתים פדי לזכור את החסד שעשה עמו ה'.

וכשזכור את חסדי ה', יתמלא בעונה כי זכור שהוא חי רק בחסד ה', ובכח עצמו אין לו כלום, ואינו יכול אפילו להיות בריא וכל שפן שאינו יכול לזכות לילדים, לזלא רחמי ה' וחסדיו.

מתוקות שיחי

רבנו של עולם, מודה אני לפניך בימי חנכה הללו על הנסים והנפלאות התמידים שאתה עושה עמנו בכל יום ובכל שעה, בכך שאתה שומר על בריאות לבנו וכל אבריו. ויודע אני שמה שאודה ואפירי לך טובה על חסדך - לא אספיק למלא את חובת הכרת הטוב שלי כלפיך, לכן וכני לעשות לעצמי ציינים וזכרונות שיזכירו לי לחייר טובה ולהודות לך בכל הזדמנות, ואתה תעזרני על דבר כבוד שמה, אמן סלה.

אחד נכוח ממים רותחים (יש) וכדומה, ויאמר: כמה גדול חסד ה' עלינו, שהציל אותנו ואת בנינו ממזקים כאלו.

ומתוך כך יתחזקו להתפלל בכל יום כשיצאים מהבית וכשנכנסים אליו: 'שמור צאתנו ובואנו לחיים ולשלמחה ולשלום' - שלא יפלו בדרכים וישלא יצקו בבית ממאכלים וכדומה, וכגון שלא ינסו שברו וכוכיות למאכלים שעלולים לקרע את המעים ח"ו, וכדומה.

וכן לילדים צריך לספר ספורים שיקרבו אותם לה', כגון על ילד שנפל מהאופניים ונזק (יש) וללמדם להודות לה' שלא קרה להם מארעות כאלו, וללמדם לבקש מה' שאותו ילד יהיה בריא, וישלא יקרה להם בעצמם כך אף פעם. כך צריך לחנך את ביתו ואת ילדיו.

וכשישוב עם משפחתו ולומד את הפרשה, ישוחח עמהם בגנות מדת הקנאה, שהרי הקנאה היא מדה שמקוננת בלב כל אדם. והתורה מעידה אפילו על השבטים הקדושים שהיתה להם קנאה ביוסף (לפי דעתם הקדושה), והקנאה כזו היא לשנאה, כפניאר בפסוקים שהאחים קנאו ביוסף ושנאו אותו בעקבותיה.

מחמת שאדם שלא לומד גם ספרי מוסר כמו 'חובות הלבבות', 'מסלת ישרים' וכו', הרי שלמוד הגמרא מביא לו גאון גדולה ובא מלמודו למדות רעות.

והאשה אסורה בלמוד הגמרא, וכמאמרם (סוטה כא): המלמד את בתו ואת אלו מלמדה תפלות, הנין כאלו מלמדה לעבר עברותיה", כלומר מפני שכתוב "אני חכמה שכנתי ערמה", כלומר שפתורה יש ערמה, ורק האיש שבלאו הכי יש בו ערמה בטבעו, ראוי לו ללמוד גמרא שבה הוא משתמש בערמה שבו לטובה בלמוד התורה הקדושה, וכך יוכל גם להשתמש בערמתו להלחם כנגד המצר הרע.

אבל האשה שהיא תמימה וקרוכה לרצון ה', כמו שמוכח מברכתה 'שעשני כרצוני' הנין 'שעשה אותי קרוכה לרצוני יתברך' - אסור ללמדה גמרא, כי למוד הגמרא הוא למוד משפטי ודיני התורה ולאשה אסור להיות שופטת, כי השופט צריך ללמד את השקרים שבעיני אדם משקרים לפניו, אבל האשה צריכה להשאר בתמימותה. ולכן לא טוב שתלמד את חכמת המשפט שכלולים בו השקרים של בני האדם, כדי שלא לפגם בתמימות שה' נטע בה.

הלכה גמרא ומוסר

ובעבר היו נוהגים גם האנשים ללמד הרבה הלכות, שזהו למוד ששומר על התמימות של האדם. אבל פיוס שבו חסד ה' רבו הלומדים ולומדים יותר גמרא, עלינו להזהר מאוד להרבות גם בלמוד 'חובות הלבבות'. וגם בלמוד זה צריך להעמיק מאוד ולהראות היאך 'שער הבחינה' הוא מסכת 'ברכות', שער 'עבודת השם' הוא מסכתות 'זבחים' ו'מנחות' וכו', וכך ללמד את 'חובות הלבבות' על פי הגמרא הקדושה.

ואדם שמשפיל להחכים את אשתו יוכל לראות מן תועלת רבה, ובעתיד יראה שהיא יכולה לעזר לו יותר ממה שהוא יכול לעזר לעצמו. וכדי לרומם את ורחה של האשה, על האיש לשבח אותה ולומר עליה 'אשת חיל' ולהרבות בדברי שבח ומחמאות בשפה שלו.

וכשאומרים בליל שבת קדש "אשת חיל" יש לזכור שבה האיש משבח את האשה, ואם כן האשה עצמה צריכה להקשיב לדברים הללו שהאיש אומר עליה. ואם גם היא נוהגת לומר "אשת חיל", שתבין בזה על בנותיה ועל הפלות שימתו ה' לבניה, שתהינה נשות חיל.

תורה וספורים מתוקים בבית

וכדי שהאשה תדע להתפלל על הילדים, הבעל צריך לדבר עמה על עניני 'חובות הלבבות'. וכשזבא לבית יספר דברים שארעו בעולם, כגון שאשה אחת שברה את הרגל ושילד

על ידו מלפניו (מגלה יד) שהלך כמה פרסאות לאורה של אביגיל, הנין שאור מדותיה הטובות האירו את לבו למשוק כמה פרסאות.

והרי האדם יכול לעשות הרבה והאשה הפשוטה מאירה את דרכו שלא לעשות. וישנו אדם שאשתו לא פקחת כרצונו ועליו להזהר שלא לזלזל בה עקב כך, וידע שהתמימות האת היא טובה בעיניו, כי פנאיה ידוע לפני ה' שאם היתה לו אשה חכמה היא היתה מעירה לו הערות שהיה קשה לו לסבל אותם...

וכאשר האשה מקבדה על האיש בצעקות ובהערות, ראוי לו להתחשב בה ולהבין שפניו שקמשוק כל היום היא טורחת וסובלת את גדול הלזדים לכן היא נזקקת להרבה מלים טובות ומחמאות, וכאשר אלו חסרים לה היא מביעה את החסר בצעקות ובתלונות כנגד הבעל, ועל כן יש לכבדה ולהפיר לה טובה.

מי יורד אליך?

והרגיל בנר' פרש רש"י שהוא נר שבת ונר חנכה: נר שבת - הוא משום שלום בית, והוא כנגד האשה שהיא תמידית אצל האדם כמו השבת שנקמת בכל שבוע; ונר חנכה - הוא כנגד הצדיקים, שיוצרים להאיר לאדם גם כשהוא מנוח מתחת לעשרה טפחים - עשרה כתרין דמטאבותא, כנר חנכה שמדליקים אותו למטה מעשרה טפחים.

ולפי זה יבאר: 'הרגיל בנר', דהיינו שמהדר בכבוד האשה ובכבוד הצדיקים - זוכה לילדים צדיקים, כמאמרם (שבת כג): מאן דמוקיר ודחיל ורחים רבנן - זוכה להיות תלמיד חכם ורבנים וחתנים תלמידי חכמים. וכן אמרו (ב"מ טז) כבודו לנשותיכם פדי שתתעשרו, ואין לה עשירות גדולה מנשים תלמידי חכמים. כי אדם שמקבד את אשתו ונשים מעריכים תלמידי חכמים - נניו גדלים באורה בריאה וצומחים להיות לתלמידי חכמים.

ואדם שרואה שאשתו לא פקחת כרצונו ועקב כך קשה לו להעריך אותה, יש לו תפקיד חשוב להחכים אותה על ידי שיידבר עמה דברי חכמה ואפילו דברי חכמה במלי ועלמה, ובלבד שהיה אלו דברים המתירים ולא דברי לשון הרע וריכות ח"ו. ולא יתעצל לעשות זאת, ויזכור שבקטנותו גם הוא היה מוכרח שיעזרו לו להתפקח ואלו היו עוזרים לו בקר לא היה מתפקח.

אשה וגמרא

ומאידך, יזהר שלא להחכים אותה יותר מדי, כגון שיהיה שלא ללמדה גמרא, מפני שבזמן למוד הגמרא אפילו האיש צריך זהירות, כמו שאמרו חז"ל (סוטה כד): "במחשבים הושיבני כמתי עולם" - זה תלמודה של בכל, וזאת

הקנאה היא מדה קשה מאוד, כמו ששאלמה מלפנו אומר "שימיני כחותם על לבך כחותם על זרועה" ובמאמרו מסגיר יש לבאר שחותם על זרועה יכול להתקיים פאשי היה לאדם תהך פורעו והקב"ה סגרו לו את החתך ושמר אותו שלא ישפך דמו ארצה שחסימן שונתו לו בנדו מכף היא חותם של אהבה מאת ה' על זרועו].

"פי עזה כמות אהבה קשה כשאל קנאה" וטבע האדם שהוא מקנא ורצה רק הוא להצליח ושוק הוא בעצמו יפעל פעולת טובות, ואינו יכול לראות שאחרים מצליחים, והדבר שגורם לו לרצות את הכל לעצמו, היא מדת האהבה שהוא אוהב וחומד לעצמו את הכל, והוה אהבה רעה שפוגע על דה לקנא באחרים ולשנאתם, והדרך להתגבר על האהבה הרעה הזאת היא למלאות את הלב באהבה קדושה לאהב את ה', וזאת על ידי שגזרו שה' אינו רחוק מעמנו, ולא כמו שהציר תמיד נתנו לאדם לראות את ה' רק אצל אחרים בשמחות של אחרים או בתאוונות ושאר אסונות של אחרים ח"ו.

ה' עמוד ובתוך

אלא האמת היא שה' סמוך אלינו והוא בתוכנו והוא זה שמפעיל אותנו בכריאות וכשנתבונן בךך בתמלא באהבה קדושה אליו תהך, אלא שה' מסתתר מעיני שכלו של האדם ובוחן את מעשיו, וכשאדם רואה או שומע על שרפות או על שאר מארעות נוראות נדמה לו שה' נמצא רק שם, אבל אליהו הנביא התנבא "לא באש ה'" ולכאורה הרי דוד מלפנו אמר "קול ה' חצב להבות אש" וכן כתוב "הלל כה דברי

פאש נאם ה'" אם פן האם יש פאן סתירה? אלא הפרוש הוא שדוד מלפנו מדבר על כך שה' מפעיל את האש והוא עושה הכל.

ואליהו הנביא היה נמצא בזמנים של נסיונות, ואיבד רצתה להרג אותו, ואז ה' אומר לו שאינו נמצא באש או ברעש כלומר דע לך שאני לא נמצא רק במצבים מרשימים של אש או רעש גדול, אלא בעקר בקול דמקה דקה כלומר בסמוך אל כל יהודי אף על פי שהוא מרגיש שהכל שקט סביבו ואינו רואה שום נס שה' עושה עמו להציל אותו מידי מבקשי נפשו, שידע שה' עמו.

רק 'היום' אסתר...

וכשאדם לא רואה את יד ה' הטובה ומתקיים בו "ואנכי אסתר אסתר פני ביום ההוא" עליו לדיק שכתוב "ביום ההוא" הינו שההסתר פנים תהה הוא רק להיום ולרגע זה, ועליו לחפש את ה' ולבקש את רחמי שיתגלה אליו ויראה לו את חסדיו וניסיו.

ושלמה אומר: "פי עזה כמות אהבה, קשה" - קשה מאוד להשיג אהבה אמיתית לה' "פשאול קנאה" - מחמת הקנאה שמוקנא באחרים ולא מסתפל על הטובות שה' עושה עמו, ובמקום לאהב אהבה טובה את ה' האדם חומד דברים של אחרים.

ועל הקנאה התורה מזהירה "לא תחמד" שהחמדה מביאה לידי קנאה, ולכאורה אף אפשי לומר לאדם שלא לקנאות הרי זה טבע שקיים אצל כל אדם והאדם נגרר אחריו בלי

להבחין? אלא ששל האדם להתבונן בךך שהוא חי בדרך של חסד ולא היה מגיע לו לחיות שפן מזמן הוא היה אמור למות בכל מיני סכנות ותאוונות דרכים שפמעט קפחו את תניו, אלא שה' הצילו בארץ נס ואם פן אין לו רשות להתאוות לדברים נוספים שאינם שלו.

קנאה של ילד

ולפעמים אדם משתמש במדת האהבה לאהב אוכל, ואהבה זו מעוררת קנאה בלבו לרצות מאכלים ערבים שיש להבדו, ואת המדה הזאת רואים היטב אצל ילדים שהם לא יודעים להסתיר את הקנאה שלהם באכל של החבר, והקטנים יותר אף חוטפים את האוכל שהם חושקים לו מהחבר שהאכל שף לו.

וישנם שפשוואים הנהגות פאלו אצל בנייהם הם פועסים עליהם מאוד ומימים אותם שלא בחכמה, אבל דבר ראשון אדם צריך לזכר שהנהגתו של בנו מזפירה לו שפך גם הוא מתנהג אלא שהוא יודע להסתיר את הנהגותיו הרעות מפני בושחו, ויחנך את בנו בדרך נעים שיבטיח לו לקבל פרס אם לא יחטף דברים של אחרים וכדומה.

ובמדת האהבה צריך להשתמש פלפי ילדיו ועל כך ממשיך שלמה מלפנו ואומר "אחות לנו קטנה" ללמדנו לשמח בילדים שנתנו לו ה' במקום להעריך רק את הילדים של השכן, וגם אם רואה שילדיו יותר שובבים וילדי השכנים יותר רגיעים ידע שה' נתן לו את הילדים שטובים ביותר עבורו ושום דבר אחרת לא הייתה טובה עבורו.

המושג מתיקות הניסים

השבת ואמרת: לו למעשה הסבה שרציתי מאוד להניח את החניכה בחוץ הייתה מפני שקבלתי את החניכה היקרה הזאת בשנה זו ורציתי להרגיש טוב שאני מניח אותה במקום הרצוי עלי ביותר, וכעת בעגמת נפש שגרמתי לי בכך שהכרחת אותי להניח את החניכה בתוך הבית היית שליח

מן השמים למנע ממני עגמת נפש גדולה ביותר - להפסיד את החניכה הזאת לגמרי, אם פן אני חייב לך הכרת הטוב!!!
השכן הגיש לי את הספגניות, ומאו נעשינו שכנים טובים למשך השנתיים
ה. ל. א. א. א. א.

הופיעו!

בספרי יצא לאור הספר המלא "מתיקות התורה" על הנושא פראשית לרמשה ברשת יפה נוף או בטל" 050-4177321

חידושים מתוקים

א. אלו אגרות טמונים בנרות החנקה?
ב. מה תפקידו של בעל לאשה לא פקחית, ובמה עליו להזהר?
ג. מהי המדה שקמיות אצל כל אדם, ומהי הדרך להציל ממנה?

התשובות מונחות בתוך גליון זה | את התשובות ניתן לשלוח בימי השבוע הבא לכתובת האי-מייל: 7885595@gmail.com בצירוף שם, כתובת וטלפון.

חדשו ניתן להשאר את התשובות ברודעה קולית בקו "קול מתיקות". במספר: 073-313-4395 | האוכה מפרשת ישלח: יהושע רייזמן, בית שמש.

נרות המאירים בנדעת

אמרו חז"ל (שבת כ"א): מצות חנכה נר איש וביתו הינו שיוצאים ידי חובה בנר אחד בלבד אבל הלל הזקן מלמדנו להוסיף בכל יום נר נוסף ללמדנו להאיר את הבית בהכרת הטוב לה', ונר אחד הוא כנגד חסד הנשימות, אבל לא מספיק בךך אלא צריך להוסיף נר שני על חסד הדינים, ונר שלישי על חסד הרגלים, ונר רביעי על חסד הפחוס, ונר חמישי על חסד השרירים, ונר ששי על חסד העורקים ונר שביעי על חסד הגידים, ונר שמיני על חסד העור והשער, שהשער מראה את אהבתו היתרה של ה' אלינו שדואג לתת לנו את החסד אף על פי שאינו מכרך לחיותנו, בכדי שנגראה נאים.

ספר יהלום